

**PROGRAM SZKOLNEGO KLUBU
WOLONTARIATU
w Szkole Podstawowej nr 1
im. Stanisława Staszica w Piastowie**

Rok szkolny 2022/23

Anna Ledzion-Broniszewska

Aleksandra Buchta-Galińska

I. Struktura Szkolnego Klubu Wolontariatu

1. Na czele klubu wolontariusza stoją opiekunowie: Anna Ledzion-Broniszewska, Aleksandra Buchta-Galińska.
2. W SKW pomoc swą oferują inni nauczyciele, którzy wykazują taką chęć oraz dobrą wolę współpracy.
3. Spośród wolontariuszy wybierani są liderzy, którzy reprezentują daną klasę.

II. Zebrania członków szkolnego klubu wolontariatu

1. Spotkania wolontariuszy będą organizowane stosownie do potrzeb, z wykorzystaniem platformy MS Teams.
2. Przewidziane są również cykliczne spotkania na terenie szkoły.

III. Ogólne założenia Szkolnego Klubu Wolontariatu

1. Wolontariat szkolny to świadoma i dobrowolna działalność podejmowana na rzecz innych.
2. Według „Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” z dnia 24 kwietnia 2003 roku, wolontariuszem jest ten, kto dobrowolnie i świadomie angażuje się w pracę na rzecz osób, organizacji pozarządowych, a także rozmaitych instytucji działających w różnych obszarach społecznych.
3. Mając na uwadze otwartość, kreatywność, tolerancyjność i ciekawość świata młodego człowieka poprzez wolontariat można osiągnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia. Uczniowie są pełni pasji, chęci i zaangażowania. Podejmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości.
4. Szkolny Klub Wolontariatu rozwija działalność wewnątrz szkoły, na rzecz samej społeczności uczniowskiej. Uczniowie angażowani są również w prace na rzecz środowiska lokalnego. Jest to zatem element edukacji społecznej oraz integracja ze środowiskami lokalnym.
5. Wolontariat przygotowuje młodzież do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i obywatelskim, rozwija ich zainteresowania, umiejętności interpersonalne, a przede wszystkim niesie ze sobą wiele wartości wychowawczych, kształtujących kreatywność, odpowiedzialność i otwartość na drugiego człowieka.
6. Wszelkie inicjatywy podejmowane są na bieżąco.

IV. Cele szczegółowe programu Szkolnego Klubu Wolontariatu

1. Zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie wśród uczniów.
2. Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.

3. Kształtowanie postaw prospołecznych.
4. Rozwijanie empatii, tolerancji, zrozumienia.
5. Inspirowanie do aktywnego i wspólnego spędzania czasu wolnego.
6. Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
7. Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem szkolnym i ze społecznością lokalną.
8. Umożliwienie uczniom zawarcia głębokich, wartościowych przyjaźni.
9. Kształtowanie umiejętności działania zespołowego, współpracy w grupie.
10. Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.
11. Rozwijanie zainteresowań, pasji i swoich talentów.
12. Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach.
13. Rozwój osobisty uczniów.

V. Obszary działania

Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary:

1. Środowisko szkolne: organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce, włączanie się w akcje i imprezy organizowane na terenie szkoły, tworzenie dekoracji na potrzeby imprez szkolnych.
2. Środowisko pozaszkolne: współpraca ze Świetlicą Socjoterapeutyczną w Piastowie, współpraca z seniorami z Piastowa, współpraca z Kołem Misyjnym, współpraca z ZHP w Piastowie, akcje charytatywne wspierające instytucje, fundacje, stowarzyszenia i osoby prywatne.

VI. Ogólne zadania szkolnego klubu wolontariatu na rok szkolny 2021/2022

1. Przybliżenie uczniom idei wolontariatu podczas spotkań Szkolnego Klubu Wolontariatu.
2. Umożliwianie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
3. Poznanie obszarów pomocy.
4. Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontariuszy.
5. Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy, a także z kodeksem postępowania wolontariusza.
6. Zamieszczenie informacji o działalności Szkolnego Klubu Wolontariatu na stronie internetowej szkoły, w zakładce „Wolontariat” oraz w biuletynie szkolnym.

VII. Cechy dobrego wolontariusza

1. *Wysoki stopień wrażliwości*, który pozwala na wnikliwą obserwację świata, tego, co nas otacza. To pomaga dostrzegać wokół siebie ludzi potrzebujących,

samotnych, bezradnych, cierpiących i chorych. Samo dostrzeżenie ich- to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.

2. *Empatia*, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wyzwala w nas potrzebę ochraniania go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.
3. *Cierpliwość*, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędliwością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.
4. *Odpowiedzialność* za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmacniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.
5. *Współdziałanie*, znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.
6. *Punktualność*, poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.
7. *Gospodarowanie czasem*, jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę albo nawet sąsiadów.
8. *Tolerancja i akceptacja*, tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.
9. *Prawo do słabości, do błędu czy porażki*- nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach. Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.

VIII. Prawa wolontariusza

1. Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji, inicjatyw, działań, zadań.
2. Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole.
3. Członkowie wolontariatu poświęcają się dla innych, ale nie zapominają o sobie.
4. Każdy ma prawo przystąpić do Klubu jak i od niego odejść uprzedzając odpowiednio wcześniej opiekunów Szkolnego Klubu Wolontariusza.

IX. Obowiązki wolontariusza

1. Niepełnoletni członkowie Szkolnego Klubu Wolontariatu muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w wolontariacie (załącznik nr 1).
2. Wolontariusze są słowni i wywiązują się ze swoich obowiązków (załącznik nr 2).
3. Wolontariusze nie otrzymują wynagrodzenia, ani żadnych świadczeń za swoją pracę.
4. Członkowie wolontariatu starają się w szkole i poza nią zachowywać kulturalnie i być wzorem dla innych uczniów.
5. Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady Szkolnego Klubu Wolontariatu takie jak:
 - zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy,
 - zasada *troski* o los innych, słabszych,
 - zasada równości,
 - zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości, szacunku.

X. Kodeks etyczny wolontariusza

1. *Być pewnym!* Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
2. *Być przekonany!* Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
3. *Przestrzegać zasad!* Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
4. *Mówić otwarcie!* Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
5. *Chętnie uczyć się!* Rozszerzaj swoją wiedzę.
6. *Stale się rozwijać!* Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

7. *Być osobą, na której można polegać!* Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.
8. *Działać w zespole!* Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

XI. Nagradzanie członków Szkolnego Klubu Wolontariatu

1. Pochwała ustna podczas spotkań Szkolnego Klubu Wolontariatu.
2. Pochwała Dyrektora na forum szkoły.
3. Wpis do dziennika Librus.
4. Adnotacja na świadectwie.
5. Wręczenie dyplomu

XII. Sposoby ewaluacji

1. Ankieta dla wolontariuszy.
2. Sprawozdanie z pracy Szkolnego Klubu Wolontariatu.
3. Działania wolontariuszy będą dokumentowane poprzez zdjęcia, filmy, umieszczanie info w biuletynie szkolnym, stronie internetowej szkoły oraz na FB.

XIII. Planowane efekty pracy Szkolnego Klubu Wolontariatu

1. Dostarczenie uczniom propozycji alternatywnych, ciekawych, twórczych form spędzania czasu wolnego.
2. Wzrost świadomości dotyczącej pomocy ludziom potrzebującym, chorym, starszym.
3. Wykazywanie odpowiedzialności za swoje czyny oraz wyrozumiałości w stosunku do innych.
4. Uczenie bycia miłym, uśmiechniętym, przyjaznym, pomocnym.
5. Wykazywanie się inicjatywą, empatią, bezinteresownością, cierpliwością.
6. Pomaganie innym kierując się otwartością, serdecznością, wytrwałością, tolerancją, wrażliwością oraz bezinteresowną chęcią niesienia pomocy innym.

XIV. Planowane działania na rok szkolny 22/23

Lp	Planowane działania na rok szkolny 2022/23	Termin
1.	Promocja idei wolontariatu – rozmowy indywidualne, spotkania z uczniami i ich wychowawcami w poszczególnych klasach na godzinach wychowawczych.	wrzesień
2.	Spotkanie organizacyjne – złożenie przez uczniów deklaracji przynależności do Klubu oraz zgody rodziców, – przedstawienie planu pracy na rok szkolny 2020/2021 oraz regulaminu Szkolnego Klubu Wolontariatu	wrzesień
3.	Wolontariusz niesie pomocną dłoń – działania w świetlicy szkolnej oraz bibliotece. Opieka nad uczniami przybyłymi z za wschodniej granicy (pomoc w tłumaczeniu, oprowadzanie po budynku, pomoc w nauce i zaklimatyzowaniu się w poszczególnych klasach).	cały rok
4.	Udział w „Zakręconej Akcji”, polegającej na propagowaniu zbiórki plastikowych nakrętek by wspierać osoby niepełnosprawne.	cały rok
5.	Udział w akcji: Zbieramy zużyte baterie.	cały rok
6.	Zbieranie karmy dla zwierząt znajdujących się w schroniskach na terenie gminy Piastów.	listopad/marzec
7.	Udział w akcji „Opatrunek na ratunek”	styczeń
8.	Dzień Piżamy wspieramy Fundację Gdy Liczy się Czas	październik
9.	Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka -UNICEF	20 listopada
10.	Paczka na Kresy	marzec
11.	Stała współpraca z PAH -udział w pojawiających się akcjach	cały rok
12.	Doraźne wsparcie żywnościowe i higieniczne dla osób potrzebujących	w razie potrzeb
13.	Dar serca na Święta	grudzień/kwiecień
14.	Obchody z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek i Położnych	czerwiec
15.	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy współpraca z ZHP Piastów	styczeń
16.	Dzień Wolontariusza	grudzień
17.	Monitorowanie działań wolontariuszy (w tym zrealizowanych godzin – głównie klasy 7-8)	cały rok
18.	Podsumowanie efektów półrocznej i całorocznej działalności - sprawozdania	styczeń/czerwiec
W CZASIE PRACY SZKOLNEGO KLUBU WOLONTARIATU MOGĄ ZOSTAĆ DOPISANE KOLEJNE AKCJE NA RZECZ WOLONTARIATU		

XV. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Dz. U. 2016 poz.1817 i 1948 oraz 2017 poz.60 z późniejszymi zmianami.).

XVI. Inne

1. Szkolny Wolontariat obchodzi swoje święto 5 grudnia w Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, który został ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z lipca 1997 r. To dowód uznania dla ludzi, poświęcających swój cenny czas i umiejętności w celu niesienia pomocy innym. To okazja do podsumowań, spotkań, podziękowań, ale również do przeprowadzania kolejnej akcji wolontarystycznej.

Zgoda rodzica / opiekuna prawnego

Wyrażam zgodę na udział córki/syna.....,
uczennicy/ucznia klasy..... w pracach wchodzących w zakres Szkolnego Klubu
Wolontariatu w Szkole Podstawowej nr 1 w Piastowie . Niniejszym oświadczam, że
zobowiązuję się zapoznać z Programem Szkolnego Klubu Wolontariusza.

.....

Data

.....

Podpis rodzica/opiekuna

Zobowiązanie wolontariusza

Przystępując do Szkolnego Klubu Wolontariatu oświadczam, że znam i akceptuję jego cele oraz zasady pracy.

Zobowiązuję się do przestrzegania praw i obowiązków wynikających z Programu Szkolnego Klubu Wolontariatu oraz sumiennego i bezinteresownego wykonywania powierzonych mi zadań.

.....

(czytelny podpis wolontariusza)